

del af den iberiske halvø: Det portugisiske Alentejo og det spanske Estremadura. Det er et område på 54.000 km² med et kompleks af mediterrant landbrug og store kontraster: 6-7% af landbrugsejendommene, men 66-85% af arealet hører under brug på over 100 ha, medens forholdstallene er omvendt for brug under 10 ha. Afhandlingen er delt i to bøger. Første bog behandler landbrugssystem(er) og arealanvendelse – herunder det meget karakteristiske montado-system. Anden bog behandler landbrugsstrukturen og udviklingsmæssige aspekter – herunder forskellige tilløb til landbrugsreformer bl.a. udviklingen i Portugal efter 1975. De vigtigste begrænsninger for udvikling af landbruget kan deles i tre grupper: Teknologiske, økonomiske og klimamæssige. Disputatsen er produktet af ni års (hårdt) arbejde, gennemført veldokumenteret ved et væld af tabeller, diagrammer og henvisninger og belyst ved talrige sort-hvide fotografier. Den forfalder ikke til teoretiske forenklinger eller politisk naivitet, men er såre jordnær uden at blive gold teknokratiske. Absolut en landvinding vedr. mediterrant landbrug og uundværlig for de, der beskæftiger sig med landbruget på Den iberiske Halvø.

Henning Mørch

Mebus A. Geyh: *Einführung in die Methoden der physikalischen und chemischen Altersbestimmung. Wissenschaftliche Buchgesellschaft Darmstadt, 1980. XI, 276 s., ill. & 1 tav. 22 cm. Pris ikke oplyst.*

Bogen har som sit erklærede mål at virke som opslagsbog for ikke-specialister vedrørende geochronologiske metoder. I første kapitel gives en kortfattet og på mange punkter overfladisk redegørelse for almenne problemer vedrørende geochronologi, såsom definition af tidsskalaer, prøvevalg, prøvetagning og -opbevaring, samt sågar et afsnit om den matematiske evaluering af usikkerheden ved aldersbestemmelse.

De fysiske og kemiske aldersbestemmelsesmetoder gennemgås i to kapitler. Her er de radiometriske metoder klart dominerende i antal, hvorfor der på udmærket vis gives et mini begynderkursus i grundlaget for anvendelse af radioaktive isotopers henfaldsegenskaber i dateringsøjemed og i de måleteknikker og -metoder, der tages i anvendelse.

Generelt omtales metoderne systematisk med vægten lagt på anvendelse, tidshorisont og usikkerhed. Der gives ingen detaljer om metoder. Der er altså ingen »køgebog« at hente her, derimod henvisning til speciallitteratur.

Bogen slutter med udmærkede oversigter vedrørende litteratur og tidsskrifter med geochronologisk tilsnit, samt i appendixform ordforklaringer, enheder og symboler, adresser på relevante institutioner og endelig et stikordsregister.

Som alle andre bøger, beskriver denne bog status et par år før udgivelsen (1980). Bogen bærer iøvrigt præg af at være skrevet af en systematiker, der til fulde overlader det til læseren at udvise fantasi m.h.t. fremtidige anvendelser af de refererede metoder.

Til slut et godt råd. Opfat bogen som en praktisk parlør til brug ved den nødvendige kommunikation med de specialister, der skal forestå den egentlige aldersbetømmelse.

Poul Pheiffer Madsen

Walter Sperling: *Geographieunterricht und Landschaftslehre: Sachstandsbericht und bibliographisches Handbuch 1968 bis 1979/80. – Band 1-2: Grundlegung. Teil 1-2. – Band 3+4: Schulpraxis. Beihefte zum BIB-report; Beiheft 20-21 & 25-26. Duisburg, 1981-82. 1064 & 1092 s., 24 cm. Pr. bd. DM 85,-.*

Denne bibliografi er betragtet som een-forfattersværk aldeles imponerende. Godt 2000 sider hver med 25-30 udførlige henvisninger til forberedelseslitteratur og undervisningshjælpemidler (kort, diaserier etc). Kan man virkelig få fat i alt det materiale, må man med disse fire moppedrenge bestemt være godt hjulpen i tysk geografiundervisning.

Værket er opbygget efter katalogmetoden med hundredvis af afsnit med stikord af tematisk-systematisk, regional eller didaktisk og pædagogisk art. Afsnittene indledes med en mindre tekstmæssig behandling på op til et par sider; referencerne er fra en lille håndfuld til mere end hundrede. Fagligt dækkes et bredt spekter fra astronomi til socialgeografi. Opbygningen med de mange stikord og en hovedopdeling i »grundlag« og »skolepraksis« er nok en god hjælp ved anvendelsen, men afslører i nogen grad en svaghed. Fx er der under skolepraksis kun 3 titler om Indonesien (samt 8 kort og 6 diaserier), medens humledyrkning har 10 titler (4 kort). Er Indonesien på tapetet må man til »grundlag«. Bioklima får kun to titler, så vil man arbejde med klima som ressource (hvad der er oplagte muligheder i) må man finde udveje via talrige andre stikord.

I betragtning af det omfattende materiale er det undskyldeligt, at Øland er havnet under Danmark, og at en artikel om Capri, Ischia og Madeira et sted optræder under »større dele af verden«. Referencerne er i

praksis alle på tysk – det er da utroligt, hvad der er skrevet; i betragtning af det erklærede publikum er det måske meget rimeligt – men alligevel.

Henning Mørch

I. G. Simmons: *The ecology of natural resources. – 2. ed. Arnold, London 1981. VIII, 438 s.: ill. 24 cm £8.50.*

Simmons' allerede velkendte 'The Ecology of Natural Resources' er kommet i sin anden udgave. Den er forsynet med ajourførte data og forbedrede illustrationer. Den vigtigste ændring er dog nok, at »energi« har fået en mere central placering, der fremhæver forbindelsen mellem stofcirkulation og energiforbrug.

Med de nævnte forbedringer er bogen en af de bedste af sin slags, og den kan virkelig give geografer meget materiale og ideer.

Sofus Christiansen

Australian vegetation/ed. by R. H. Groves. Cambridge University Press, 1981. XIII, 449 s.: ill. 24 cm. £27.50.

»Australian Vegetation« giver en virkelig fremragende oversigt over Australiens plantesamfund, som jo afviger fra næsten alt andet kendt botanik. Bogen er veldisponeret og klar, men har den hage, at den stiller ret betydelige krav, m.h. til botanisk forkundskab.

Sofus Christiansen

Urban Europe: Vol. 1: A study of growth and decline by Leo van den Berg, et al. Pergamon, Oxford, 1982. XXII, 162 s. ill. 24 cm. \$40,-.

Bygeografer fra 14 europæiske lande, såvel Øst- som Vesteuropa, startede i 1973 en projektgruppe kaldet Cost of Urban Growth (CURB) med hovedkvarter i Wien. Danske deltagere heri er Jan Magnussen og Christian Wichmann Matthiessen. Fire arbejdsgrupper etableredes til at behandle forskellige sider af projektet, mens dets udadvendte side repræsenteres ved et Europæisk Koordinationscenter for Forskning og Domunetation. Nærværende publikation, der er den første i en kommende række på 9 bind, sætter især på en empirisk analyse af byudviklingstendenserne, som de har givet sig udtryk i 1960'ernes og 1970'ernes europæiske storbyer, og ved kort og mange tabeller demonstreres på en fortrinlig måde de 3(4) faser i udviklingstrin, som disse byer har gennemgået: Urbanisering-Suburbanisering-Desurbanisering (-Koncentration). I arbejdet kommer man også ind på den rolle, som den nationale bypolitik og planlægningen spiller